

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 460/2020-49

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 19. januára 2021 v senáte zloženom z predsedu senátu Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara prerokoval prijatú ústavnú sťažnosť sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátkou JUDr. Gabrielou Kľačanovou, Andreja Kmeťa 28, Martin, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Sžr 5/2018 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 1 Sžr 154/2012) a takto

r o z h o d o l :

Ústavnej sťažnosti [REDACTED] n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého konania a sťažostná argumentácia sťažovateľky

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 460/2020-27 z 13. októbra 2020 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Sžr 5/2018 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 1 Sžr 154/2012) (ďalej aj „napadnuté konanie najvyššieho súdu“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka si uplatnila na Obvodnom pozemkovom úrade Martin (ďalej len „pozemkový úrad“) nárok na navrátenie vlastníctva k nehnuteľnostiam v zmysle zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „pozemkový zákon“). Pozemkový úrad svojím rozhodnutím č. ObPÚ-2012/00258-II.-URB z 11. januára 2012 rozhodol o tom, že sťažovateľka nespĺňa podmienky uvedené v § 1, § 2 a § 3 pozemkového zákona, ako aj o nenavrátaní vlastníckeho práva k pozemkom sťažovateľke a o nepriznaní práva sťažovateľke na náhradu. Proti tomuto rozhodnutiu podala sťažovateľka v rámci správneho súdnictva opravný prostriedok, o ktorom rozhodol Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 22 Sp 6/2012-47 zo 6. júla 2012 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“).

zo 6. júla 2012“). Následne podala 21. augusta 2012 proti rozsudku krajského súdu zo 6. júla 2012 odvolanie, o ktorom bolo rozhodnuté najvyšším súdom ako súdom odvolacím jeho rozsudkom sp. zn. 1 Sžr 154/2012 z 8. októbra 2013 (ďalej len „rozsudok najvyššieho súdu z 8. októbra 2013“). Proti rozsudku najvyššieho súdu z 8. októbra 2013, ktorý bol sťažovateľke doručený 29. októbra 2013, podala sťažovateľka ústavnú sťažnosť z 27. decembra 2013, ktorá bola ústavnému súdu doručená 30. decembra 2013. Ústavný súd nálezom č. k. II. ÚS 414/2015-43 z 1. decembra 2015 rozhodol o porušení práv sťažovateľky spočívajúcom v porušení princípu rovnosti zbraní v konaní vedenom pred najvyšším súdom pod sp. zn. 1 Sžr 154/2012 a rozsudok najvyššieho súdu z 8. októbra 2013 zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľka doplnila, že tento nález nadobudol právoplatnosť 8. februára 2016 a vykonateľnosť 11. apríla 2016.

3. Ďalej sťažovateľka uviedla, že najvyšší súd následne uznesením sp. zn. 1 Sžr 1/2016 z 25. apríla 2017 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu z 25. apríla 2017“) zrušil rozsudok krajského súdu zo 6. júla 2012 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd vo veci opätovne rozhodol rozsudkom sp. zn. 22 Sp 6/2012 zo 6. februára 2018 (ďalej len „rozsudok krajského súdu zo 6. februára 2018“), proti ktorému podala sťažovateľka 6. marca 2018 opätovne odvolanie, o ktorom nebolo najvyšším súdom do dňa podania ústavnej sťažnosti rozhodnuté. Spis zo súdu prvej inštancie prijal najvyšší súd 6. apríla 2018 a prideliť odvolaciemu konaniu novú spisovú značku sp. zn. 1 Sžr 5/2018.

4. Sťažovateľka vo vzťahu k napadnutému konaniu namietla po prvé to, že napadnuté konanie bolo predĺžené tým, že nálezom ústavného súdu č. k. II. ÚS 414/2015-43 z 1. decembra 2015 došlo k zrušeniu rozsudku najvyššieho súdu z 8. októbra 2013 a vo veci sa tak muselo opätovne konať, teda že zo strany najvyššieho súdu došlo k neefektívnemu postupu. Zároveň namietla aj následný postup najvyššieho súdu, ktorý až svojím uznesením z 25. apríla 2017 zrušil rozsudok krajského súdu zo 6. júla 2012 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Po tretie namietala aj dĺžku rozhodovania najvyššieho súdu o jej druhom podanom odvolaní zo 6. marca 2018, o ktorom nebolo rozhodnuté ani do dňa podania ústavnej

sťažnosti. V dôsledku uvedeného je sťažovateľka toho názoru, že v napadnutom konaní boli zo strany najvyššieho súdu spôsobené prieťahy, ktoré podľa jej názoru nie sú ničím odôvodnené. Na záver uviedla, že celkovú dobu napadnutého konania považuje za zjavne neprimeranú, a to tiež s poukazom na okolnosť, že v prípade sťažovateľky vo veci samej ide o reštitučný nárok.

5. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie vo veci samej nálehom takto rozhodol:

„1. Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn.: 1Sžr/5/2018, pôvodne vedenom pod sp. zn.: 1Sžr/154/2012, porušil základné právo sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], bytom [REDACTED], na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa Článku 48 ods. (2) Ústavy Slovenskej republiky, podľa Článku 38 ods. (2) Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa Článku 6 ods. (1) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky prikazuje, aby v súdnom konaní sp. zn.: 1Sžr/5/2018, pôvodne vedenom pod sp. zn.: 1Sžr/154/2012, konal bez zbytočných prieťahov.

3. [REDACTED], [REDACTED], bytom [REDACTED], priznáva Ústavný súd SR primerané finančné zadosťučinenie vo výške 15.000,00 EUR (slovom: pätnásťtisíc euro), ktoré je Najvyšší súd SR povinný vyplatiť sťažovateľke do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti tohto nálezu.

4. [REDACTED], [REDACTED], bytom [REDACTED], priznáva právo na náhradu trov konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky vo výške 346,26 EUR (slovom: tristoštyridsaťšesť eur a dvadsaťšesť centov) za dva úkony právnej služby á 163,33 EUR + dvakrát režijný paušál á 9,80 EUR (úkony právnej služby: 1/ príprava a prevzatie zastúpenia dňa 25.03.2019; 2/ ústavná sťažnosť zo dňa 28.03.2019), ktorú je Najvyšší súd SR povinný vyplatiť na účet JUDr. Gabriely Kľačanovej, advokátky so sídlom Andreja Kmeťa 28, 036 01 Martin, IČO: 42 216 541, na účet vedený v [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], do dvoch mesiacov odo dňa právoplatnosti tohoto nálezu.“

II.

Vyjadrenie najvyššieho súdu a replika sťažovateľky

6. Ústavný súd si už v rámci prípravy predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti od najvyššieho súdu vyžiadal spis týkajúci sa napadnutého konania (zberné spisy najvyššieho súdu), prehľad procesných úkonov, ako aj jeho vyjadrenie k samotnej ústavnej sťažnosti.

6.1 Najvyšší súd vo svojom vyjadrení č. k. KP 3/2020-321 doručenom ústavnému súdu 10. augusta 2020 v podstatnom uviedol, že napadnuté konanie je už toho času právoplatne skončené, a to k 16. septembru 2019. K priebehu napadnutého konania uviedol, že nespochybňuje chronologický prehľad rozhodných skutočností uvedených sťažovateľkou v podanej ústavnej sťažnosti, avšak v súvislosti s výhradami sťažovateľky je potrebné zohľadniť tú skutočnosť, že v relevantnom období boli na najvyššom súde evidované viaceré konania vo veci sťažovateľky proti pozemkovému úradu. Išlo jednak o napadnuté konanie najvyššieho súdu, ako aj o konania najvyššieho súdu pod sp. zn. 10 Sžo 26/2017 a sp. zn. 10 Sžo 4/2018. Dodal, že tieto konania v rôznych štádiách prebiehali paralelne na najvyššom súde, ako aj na krajskom súde, pričom v niektorých štádiách sa prelínali. Ďalej uviedol, že najvyšší súd ako súd odvolací nebol v týchto konaniach vrátane napadnutého konania nečinný. Konal efektívne a v primeraných lehotách, a to či už vo forme procesných alebo meritórnych rozhodnutí. Najvyšší súd uviedol, že sa nestotožňuje s námietkami sťažovateľky vznesenými proti svojmu postupu pred vydaním rozhodnutia vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Sžr 5/2018. K tomu dodal, že podmienkou rozhodnutia vo veci bolo mať potrebnú podrobnú znalosť pripojeného administratívneho spisu odporcu – podľa prvotných poznatkov spoločného pre všetky už uvedené konania. Ďalej uviedol, že v čase nápadu veci na najvyšší súd 6. apríla 2018 bol k veci pripojený aj administratívny spis odporcu. Tohto spisu sa dožadoval senát 10 S najvyššieho súdu, ktorý ho potreboval pre účely svojho rozhodnutia, čo mu bolo umožnené. Dodal, že po tom, čo uvedený senát vo veci 30. januára 2019 meritórne rozhodol a po expedícii rozhodnutia, bol spis vrátený senátu 1 S. Následne bolo možné po oboznámení sa s jeho obsahom v napadnutom konaní vydať rozhodnutie, k čomu došlo 30. júla 2019. Na záver uviedol, že v kontexte námietok sťažovateľky je potrebné

pripomenúť, že senát 1 S sa snaží rozhodovať veci podľa poradia, no vzhľadom na množstvo napadnutých vecí, spomedzi ktorých rozhodoval aj vo veciach s limitovanou lehotou na rozhodovanie – azylové veci, zaistenie a administratívne vyhostenie, sťažovateľkou namietaná neprimeraná dĺžka napadnutého konania zodpovedala objektívne nepriaznivej situácii v charaktere a množstve nápadu vecí a pretrvávajúcim neprimeraným personálnym podmienkam senátov najvyššieho súdu.

6.2 V súvislosti s oznámením ústavného súdu o prijatí ústavnej sťažnosti sťažovateľky na ďalšie konanie najvyšší súd zaujal stanovisko podaním č. k. KP 3/2020-515 doručeným ústavnému súdu 7. decembra 2020. V ňom uviedol, že sa nestotožňuje s dôvodmi ústavnej sťažnosti, ako ani s tvrdením sťažovateľky o neefektívnom postupe najvyššieho súdu, ktorý mal spočívať v zrušení pôvodného rozsudku najvyššieho súdu z 8. októbra 2013 nálezom ústavného súdu č. k. II. ÚS 414/2015-43 z 1. decembra 2015, v dôsledku čoho sa vo veci muselo opätovne konať. Dodal, že v danom prípade išlo o efekt sledovaný vtedy podanou ústavnou sťažnosťou sťažovateľky a predstavovalo to zjednanie nápravy porušenia jej práva, keďže následne najvyšší súd postupoval v zmysle záverov uvedeného nálezu. Na základe uvedenej argumentácie preto dospel k záveru, že nie je možné konštatovať prietahy v napadnutom konaní spôsobené najvyšším súdom, taktiež vyslovil nesúhlas s priznaním finančného zadošťučinenia sťažovateľke vzhľadom na to, že napadnuté konanie je už toho času ukončené, a navrhol, aby ústavný súd ústavnej sťažnosti nevyhovel.

7. Sťažovateľka sa na výzvu ústavného súdu z 11. decembra 2020 k stanoviskám najvyššieho súdu vyjadrila podaním doručeným ústavnému súdu 4. januára 2021, v ktorom uviedla, že sa nestotožňuje s právnym názorom najvyššieho súdu. Uviedla, že skutočnosť, že využila svoje právo a proti niektorým čiastkovým rozhodnutiam správneho orgánu – pozemkového úradu, vydaným často len s jednodňovým odstupom, podala riadne opravné prostriedky a následne aj správne žaloby, nemôže byť pripisované na jej ujmu. Poukázala na to, že v prípade reštitučných vecí je potrebné aj v súdnom konaní postupovať zvlášť obozretne, k čomu podľa jej názoru v tomto prípade nedošlo. Vyslovila názor, že najvyšší súd v napadnutom konaní neorganizoval svoj procesný postup dostatočne efektívne a nepostupoval vo veci s náležitou rýchlosťou. Najvyšší súd sa podľa sťažovateľky nemôže

zbaviť zodpovednosti za prieťahy v napadnutom konaní, ak tieto vznikli v dôsledku nesprávnej organizácie jeho práce, a to ani poukazom na právnu zložitosť vecí. Podľa sťažovateľky nie je právne významný ani samotný počet úkonov, pretože niektoré trvali príliš dlhý čas a niektoré boli len jednoduchými procesnými úkonmi, ktoré bolo možné vykonať bez náročnej prípravy. Z vyjadrení najvyššieho súdu podľa nej nie je zrejmé, či je počet nevybavených vecí výsledkom objektívneho stavu nadmerného nápadu vecí, alebo je následkom pretrvávajúcich nedostatkov v organizácii práce najvyššieho súdu alebo pomalého postupu osôb konajúcich v jeho mene. Vzhľadom na uvedené preto podľa sťažovateľky námietky najvyššieho súdu uvedené v jeho vyjadreniach nemajú povahu okolností vylučujúcich zodpovednosť najvyššieho súdu za porušenie ňou namietaných práv. Na záver dodala, že celkovú dĺžku napadnutého konania považuje za neprijateľnú a ničím neospravedlňiteľnú.

8. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou, stanoviskami účastníkov konania, ako aj s obsahom zberných spisov najvyššieho súdu dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie vecí.

III.

K obsahu zberných spisov najvyššieho súdu v napadnutom konaní

9. Ústavný súd z obsahu na vec sa vzťahujúcich zberných spisov najvyššieho súdu zistil tieto podstatné skutočnosti o priebehu napadnutého konania:

- 9. novembra 2012 bol najvyššiemu súdu predložený spis s odvolaním sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu zo 6. júla 2012,

- 8. októbra 2013 vydaný rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sžr 154/2012, ktorým najvyšší súd potvrdil rozsudok krajského súdu č. k. 22 Sp 6/2012-47 zo 6. júla 2012,

- 8. februára 2016 bol najvyššiemu súdu doručený nález ústavného súdu č. k. II. ÚS 414/2015-43 z 1. decembra 2015, ktorým bol rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sžr 154/2012 z 8. októbra 2013 zrušený a vec bola vrátená najvyššiemu súdu na ďalšie konanie,

- 15. februára 2016 bol určený sudca spravodajca vo veci sp. zn. 1 Sžr 1/2016,
- 15. januára 2017 najvyšší súd podal žiadosť o predloženie spisov krajským súdom,
- 31. marca 2017 krajský súd doručil najvyššiemu súdu vyžiadané spisy,
- 25. apríla 2017 najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 Sžr 1/2016 zrušil rozsudok krajského súdu č. k. 22 Sp 6/2012-47 zo 6. júla 2012 a vec mu vrátil na ďalšie konanie,
- 6. apríla 2018 bol najvyššiemu súdu po tretíkrát predložený spis, a to s odvolaním sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 22 Sp 6/2012 zo 6. februára 2018, zároveň bol určený sudca spravodajca vo veci sp. zn. 1 Sžr 5/2018,
- 30. júla 2019 vydaný rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sžr 5/2018, ktorým najvyšší súd potvrdil rozsudok krajského súdu sp. zn. 22 Sp 6/2012 zo 6. februára 2018.

IV.

Právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská

10. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11.1 Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal...

12. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov...

13. Podľa čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne, bez zbytočných priet'ahov...

14. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený...

15. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (I. ÚS 329/2019).

V.

Posúdenie veci ústavným súdom

16. Ústavný súd za podstatu tejto ústavnej s'ťažnosti považoval namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní. K porušeniu s'ťažovateľkou označených práv malo dôjsť v dôsledku celkovej dĺžky napadnutého konania, ktorého neprimeraná dĺžka mala byť podľa s'ťažovateľky spôsobená jednak neefektívnym postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní, keď nálezom ústavného súdu č. k. II. ÚS 414/2015-43 z 1. decembra 2015 došlo k zrušeniu rozsudku najvyššieho súdu z 8. októbra 2013 a vo veci sa tak muselo opätovne konať, ako aj tým, že najvyšší súd aj v ďalšom postupe nemal konať dostatočne urýchlene, keď aj k zrušeniu rozsudku krajského súdu zo 6. júla 2012, na základe záverov uvedeného nálezu, zo strany najvyššieho súdu došlo až jeho uznesením z 25. apríla 2017. Namietla tiež, že do podania ústavnej s'ťažnosti nebolo najvyšším súdom rozhodnuté ani o opätovnom odvolaní s'ťažovateľky proti rozsudku krajského súdu zo 6. februára 2018.

17. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu (I. ÚS 295/2019).

18. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

19. Úlohou ústavného súdu bolo preto v danej veci v rámci konania o podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľky posúdiť, či postup najvyššieho súdu v rámci napadnutého konania bol súladný s princípmi garantovanými v čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Teda či v rámci postupu najvyššieho súdu v rámci napadnutého konania nedošlo k nedôvodným priet'ahom.

20. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základných práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. Zároveň v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (m. m. III. ÚS 489/2018). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v prípade sťažovateľky.

21. Pokiaľ ide o kritérium právna a skutková zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že konania týkajúce sa pozemkových úprav síce tvoria pomerne bežnú súčasť rozhodovacej agendy v rámci správneho súdnictva, avšak nie je bez všetkého možné len stroho konštatovať, že v prípade napadnutého konania išlo o konanie bez akejkoľvek právnej či skutkovej zložitosti. Je v tomto prípade určite potrebné zohľadniť vyjadrenie najvyššieho

súdu, potvrdené aj doručenými zbernými spismi, že v relevantnom období boli na najvyššom súde evidované viaceré konania vo veci sťažovateľky proti pozemkovému úradu (spolu tri konania), ktoré navzájom súviseli. Uvedené potvrdila aj samotná sťažovateľka, keď uviedla, že postupne napádala, aj správnymi žalobami, jednotlivé postupne vydávané rozhodnutia pozemkového úradu v jej veci. Samozrejme, sťažovateľka mala právo na takýto postup, no pri objektívnom hodnotení sa musí zohľadniť aj to, že najvyšší súd tak musel mať potrebnú znalosť aj pripojeného administratívneho spisu – podľa prvotných poznatkov spoločného pre všetky tieto konania, čo zvyšovalo najmä skutkovú náročnosť veci.

22. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či v napadnutom konaní mohlo dôjsť k zbytočným priet'ahom, bolo správanie sťažovateľky ako účastníčky tohto súdneho konania. V napadnutom konaní ako konaní v rámci správneho súdnictva nebolo uskutočnené pojednávanie. Bolo začaté na základe odvolania sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu zo 6. júla 2012. Následne v rámci neho sťažovateľka úspešne podala ústavnú sťažnosť a vo veci samej aj opätovne odvolanie, o ktorom bolo najvyšším súdom rozhodnuté jeho rozsudkom pod sp. zn. 1 Sžr 5/2018 z 30. júla 2019, ktorý nadobudol právoplatnosť 16. septembra 2019 (ďalej len „rozsudok najvyššieho súdu z 30. júla 2019“). Napadnuté konanie tak začalo a trvalo primárne z iniciatívy sťažovateľky. V jej konaní však ústavný súd nevzhladol také nedostatky, ktoré by jej bolo možné pričítať na ujmu v súvislosti s možným vznikom priet'ahov v napadnutom konaní. Svojím postupom totiž sťažovateľka uplatňovala svoje práva, avšak len čiastočne úspešne, keďže posledným meritórnym rozhodnutím – rozsudkom najvyššieho súdu z 30. júla 2019 bol potvrdený rozsudok krajského súdu zo 6. februára 2018, teda jej odvolanie nebolo úspešné.

23. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu práva sťažovateľky na prerokovanie vec bez zbytočných priet'ahov, bol postup najvyššieho súdu. Ako vyplýva z už uvedeného prehľadu procesných úkonov, napadnuté konanie začalo na základe odvolania sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu zo 6. júla 2012. Následne v rámci neho podala sťažovateľka proti rozsudku najvyššieho súdu z 8. októbra 2013 úspešne ústavnú sťažnosť a po opätovnom rozhodnutí rozsudkom

krajského súdu zo 6. februára 2018 podala aj proti nemu odvolanie, o ktorom bolo najvyšším súdom rozhodnuté jeho rozsudkom pod sp. zn. 1 Sžr 5/2018 z 30. júla 2019, ktorý nadobudol právoplatnosť 16. septembra 2019.

24. Napadnuté konanie začalo predložením spisu krajským súdom najvyššiemu súdu 9. novembra 2012 a právoplatne bolo ukončené 16. septembra 2019 (nadobudnutím právoplatnosti rozsudku najvyššieho súdu z 30. júla 2019). Po prvé tak ústavný súd konštatuje, že napadnuté konanie bolo právoplatne ukončené ani nie pol roka po podaní ústavnej sťažnosti sťažovateľkou (samotný rozsudok najvyššieho súdu z 30. júla 2019 bol vydaný do štyroch mesiacov od doručenia ústavnej sťažnosti).

24.1 V rámci napadnutého konania zároveň ústavný súd posudzoval postup najvyššieho súdu a čas potrebný pri rozhodovaní o jednotlivých podaných odvolaniach sťažovateľky. O prvom odvolaní sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu zo 6. júla 2012 (odvolanie bolo najvyššiemu súdu krajským súdom predložené 9. novembra 2012) najvyšší súd rozhodol rozsudkom najvyššieho súdu z 8. októbra 2013, teda v lehote jedenástich mesiacov. Po podaní druhého odvolania sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu zo 6. februára 2018 (odvolanie bolo najvyššiemu súdu krajským súdom predložené 6. apríla 2018) bolo o ňom rozhodnuté rozsudkom najvyššieho súdu z 30. júla 2019, teda v lehote jedného roka a necelých štyroch mesiacov.

24.2 Zároveň ústavný súd posudzoval aj postup najvyššieho súdu po doručení nálezu ústavného súdu č. k. II. ÚS 414/2015-43 z 1. decembra 2015, ktorým došlo k zrušeniu rozsudku najvyššieho súdu z 8. októbra 2013. Uvedený nález bol najvyššiemu súdu doručený 8. februára 2016 (právoplatnosť nadobudol 8. februára 2016 a vykonateľnosť 11. apríla 2016). Aj v tomto prípade najvyšší súd vo veci rozhodol, a to vydaním uznesenia najvyššieho súdu z 25. apríla 2017, ktorým zrušil rozsudok krajského súdu zo 6. júla 2012 a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v podstate v lehote jedného roka (jeden rok a dva mesiace).

25. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov. Najvyšší súd v danej veci rozhodoval ako súd odvolací

v rámci správneho súdnictva, išlo teda o preskúmavanie vecnej správnosti jednotlivých sťažovateľkou odvolaniami napadnutých rozhodnutí krajského súdu. Preto aj napriek skutočnosti, ako už bolo uvedené, že v rámci tohto správneho konania neboli nariadované pojednávania, vo veci konajúci zákonný sudca si potreboval naštudovať predmetnú vec, a preto nie je možné len stroho konštatovať, ak nedôjde k rozhodnutiu vo veci v krátkom čase po podaní odvolania, že najvyšší súd bol vo veci nečinný.

25.1 Opätovne aj na tomto mieste je potrebné poukázať na skutočnosť, že na najvyššom súde boli evidované viaceré konania vo veci reštitučných nárokov sťažovateľky, ktoré navzájom súviseli, ako aj na vyjadrenie najvyššieho súdu o nutnosti naštudovania pripojeného administratívneho spisu, ktorý bol spoločný pre všetky tieto konania, a preto nevyhnutne muselo dôjsť aj k istému zosúladieniu práce jednotlivých senátov rozhodujúcich v týchto veciach.

25.2 Na záver ústavný súd dáva do pozornosti, že v prípade všetkých uvedených rozhodnutí najvyššieho súdu bola dĺžka potrebná na ich vydanie takmer identická, približne jeden rok, čo je vzhľadom na okolnosti veci a typ konania možné považovať za stav, ktorý je akceptovateľný z hľadiska dĺžky konania a rozhodovania všeobecného súdu. Snád za jediné oprávnenú výčitku je možné považovať, že napadnuté konanie by bolo ukončené skôr, ak by nedošlo k zrušeniu rozsudku najvyššieho súdu z 8. októbra 2013 nálezom ústavného súdu č. k. II. ÚS 414/2015-43 z 1. decembra 2015, no pri celkovom pohľade na napadnuté konanie a jeho priebeh ani uvedené nie je spôsobilé na zmenu záverov ústavného súdu v tejto veci, obzvlášť s poukazom na to, že k právoplatnému ukončeniu napadnutého konania došlo krátko po podaní ústavnej sťažnosti.

26. S poukazom na uvedené ústavný súd v postupe najvyššieho súdu nevzhladol také nedostatky, ktoré by vyhodnotil ako skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné dospieť k záveru o nečinnosti najvyššieho súdu v takej ústavne relevantnej miere, ktorá by zakladala porušenie sťažovateľkou namietaných práv. Ústavný súd preto napokon ústavnej sťažnosti nevyhovel.

27. Keďže nebolo zistené porušenie sťažovateľkou označeného základného práva podľa ústavy a listiny, ako ani práva podľa dohovoru postupom najvyššieho súdu

v napadnutom konaní, ústavný súd už nerozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľky uvedených v petite ústavnej sťažnosti.

28. Toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia poslednému z účastníkov konania (§ 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. januára 2021

Rastislav Kaššák
predseda senátu